

Шамчук М. Ю. Пути формирования профессиональной компетентности по основам предпринимательства у будущих учителей технологий.

На основании анализа образовательно-профессиональной программы подготовки бакалавров и магистров технологического образования предложены пути формирования профессиональной компетентности у будущих учителей технологий по основам предпринимательства.

Ключевые слова: компетентность, профессиональная компетентность, учитель технологий, основы предпринимательства, предпринимательская компетентность.

Shamchuk M. Yu. Ways of forming of professional competence on bases of enterprise for the future teachers of technologies.

On the basis of educational and vocational programs for bachelors and masters in educational technology offers ways of formation of professional competence of future teachers of technology on the basics of entrepreneurship.

Keywords: competence, professional competence, teacher technology basics of entrepreneurship, entrepreneurial competence.

УДК 37.091.12.011.3-051:004

Шевченко В. В.

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН ІНФОРМАТИЧНОГО ЦИКЛУ

Ефективне застосування різноманітних засобів інтернет-технологій, і, перш за все інформаційних і комунікаційних засобів, сприяє впливом на всю систему освіти. Інтернет-технології в процесі навчання стають катализатором передової педагогічної теорії, наукові основи якої орієнтовані на розвиток особистості та індивідуальності майбутнього фахівця.

Ключові слова: інформаційні технології, ЕОМ, IT, інформаційна компетентність, компетентнісний підхід, інформаційна грамотність та самостійна навчальна діяльність.

Основна передумова становлення інтернет-супроводу освітнього процесу в фаховій підготовці майбутніх учителів обумовлена важливою необхідністю підготовки фахівця, здатного до реалізації своїх професійних функцій в умовах нового досконалого інформаційного становища в суспільстві. Така підготовка означає формування у майбутнього вчителя навичок швидкої орієнтації в інформаційному потоці глобальної мережі, аналізу цього потоку з погляду змісту освіти, набуття майбутнім фахівцем знань про дидактичні можливості різних телекомуникаційних технологій і їх функцій в навчально-виховному процесі, формування у майбутнього вчителя умінь застосовувати телекомуникаційні технології для успішного вирішення професійних завдань в умовах могутньої інформаційної дії з боку глобальної мережі. Перераховані вміння і навички можуть сформуватися у процесі навчання лише в тому випадку, якщо сама організація навчально-виховного процесу зумовлює їх формування. Реальне впровадження інтернет-технологій у навчальний процес, наукову діяльність, організаційну роботу і міжособистісне спілкування визначається тим, наскільки їх використання стає природною потребою, асоціюється в свідомості з комфортністю умов професійної діяльності. Саме ця потреба, обумовлена вміннями роботи з ресурсами глобальної мережі, є однією з відмінних рис сучасного фахівця.

Упровадження інтернет-технологій у процесі фахової підготовки учителів обумовлене цілим рядом педагогічних умов і дидактичних принципів забезпечення процесу навчання інформатичних дисциплін.

Під педагогічними умовами розуміється сукупність взаємопов'язаних чинників, що детермінують цілеспрямованість освітньо-виховного процесу з використанням сучасних інтернет-технологій, що забезпечують формування особистості із заданими якостями [10]. До таких

умов можна віднести готовність майбутніх учителів до використання засобів інтернет-технологій.

Готовність визначається як сукупність психічних і психофізіологічних особливостей людини, необхідних для досягнення успіху у вибраній професії і певного рівня знань, умінь і навичок у сфері невербальної комунікації.

У складі інтернет-готовності можна виділити наступні компоненти: спонукальний, операційний, інтелектуальний.

Спонукальний компонент включає елементи, що є регуляторами активності людини, такі, як позитивне ставлення до роботи в середовищі Інтернету, інтерес до інтернет-технологій як засобу професійної діяльності, переконання в ефективності і результативності професійної діяльності, організованої на основі впровадження і творчого застосування інтернет-технологій.

Операційний компонент характеризується якістю знань, умінь і навичок, необхідних для вирішення професійних завдань за допомогою інтернет-технологій.

Інтелектуальний компонент інтернет-готовності включає сформованість алгоритмічного і системного мислення.

Всі три компоненти готовності до використання інтернет-технологій у професійній педагогічній освіті пов'язані між собою, оскільки зміни, що відбуваються в одному компоненті, спричиняють за собою зміни в іншому. Виділені компоненти не вичерпують усіх аспектів готовності майбутнього фахівця до роботи в інтернет-середовищі, але досить повно характеризують фахівця, який прагне творчо використовувати інтернет-технології в своїй професійній діяльності.

У процесі підготовки майбутніх учителів важливо використовувати базову готовність – готовність студента використовувати апаратне, системне програмне забезпечення комп'ютера й універсальні інформаційно-комп'ютерні технології для забезпечення роботи в Інтернеті. У базовій готовності дослідники виділяють три рівні готовності: рівень початківця-користувача, рівень користувача (характер діяльності – репродуктивний), рівень кваліфікованого користувача (характер діяльності – продуктивний) [18].

Базова готовність рівня початкового користувача характеризується ситуативним інтересом, що спонукає до діяльності результативною стороною, згасає з появою труднощів. При цьому мотиви стихійні. Не дивлячись на те, що студент обізнаний з питання про роль і місце інтернет-технологій у професійній діяльності, він не усвідомлює значущості відповідних знань і вмінь. Він має тільки загальне уявлення про функціональні можливості технологій, його знання не систематизовані, умінь мало, відсутні навички вирішення завдань із застосуванням інтернет-технологій. На цьому рівні самостійно здійснювати пошукову діяльність в Інтернеті студент не може, тобто алгоритмічне і системне мислення ще не розвинені.

Базова готовність рівня користувача характеризується стійким інтересом до інтернет-технологій, проте цей інтерес не виходить за межі навчального матеріалу, без усвідомлення значущості інтернет-технологій як засобів професійної діяльності. Здібності застосовувати технології для вирішення змістових і професійно-орієнтованих завдань обмежені завданнями, які раніше вирішувалися. У студента сформовані окремі компоненти алгоритмічного мислення, але системне мислення не розвинене.

Базова готовність рівня кваліфікованого користувача характеризується інтересом до інтернет-технологій з позиції творчості, студент однозначно пов'язує професійні успіхи з успіхами творчого застосування цих технологій, уміє творчо їх застосовувати при вирішенні змістових і професійно-орієнтованих завдань, але знання про особливості і технологію пошуку й оброблення професійно-важливої інформації не повні, час сформованості алгоритмічного мислення й окремих компонентів системного мислення очевидні.

Під дидактичними принципами забезпечення процесу навчання інформатичних дисциплін майбутніх учителів із застосуванням засобів інтернет-технологій розуміються початкові положення, які лежать в основі добору змісту, організації і здійснення процесу навчання. Це ті нормативні основи, які базуються на відомих закономірностях процесу

навчання і відображають особливості організації процесів викладання і навчання з урахуванням психології майбутніх фахівців.

Найбільш розроблену систему дидактичних принципів забезпечення процесу навчання й умов застосування інформаційних технологій навчання у ВНЗ розробив П. І. Образцов [16], який виділив 9 принципів, які адаптовані нами до процесу навчання інформатичних дисциплін.

Принцип відповідності дидактичного процесу і дидактичної системи закономірностям навчання вказує на необхідність організації навчально-пізнавальної діяльності майбутнього вчителя відповідно до її об'єктивних закономірностей – специфічних зв'язків, стійких залежностей між викладанням, навчанням і змістом освіти.

Недотримання вказаного принципу викладачем позбавляє його головного орієнтиру у власній конструктивній діяльності, яка полягає в тому, щоб застосування інтернет-технологій забезпечувало протікання дидактичного процесу відповідно до закономірностей навчання і дозволяло досягати гарантованих цілей навчання. Головна мета прояву закономірностей навчання полягає в поетапному оволодінні науковим змістом навчальної дисципліни. Звідси випливає, що мета навчання при використанні інтернет-технологій повинна досягатися поетапно, шляхом вирішення цілого ряду дидактичних завдань.

Принцип провідної ролі теоретичних знань указує на доцільність організації дидактичного процесу із застосуванням засобів інтернет-технологій, за допомогою якої вивчення великої смислової частини навчального матеріалу, наприклад, теми, відбувалося так, щоб на перших його етапах студенти отримали уявлення про теоретичний зміст теми в цілому, потім на проміжних етапах засвоїли окремі види змісту кожного навчального питання, а на завершальних етапах довели вивчення всієї теми, всіх видів її змісту до необхідного рівня засвоєння.

Принцип єдності освітньої, виховної і розвивальної функцій навчання відображає існуючі закономірні зв'язки між усіма вказаними функціями. Цей принцип припускає таке застосування інтернет-технологій, коли навчання як дидактичний процес виконує не тільки освітню, але й виховну, а також розвивальну функції.

Принцип стимулювання і мотивації позитивного ставлення до процесу навчання відображає закономірний зв'язок між успішністю навчально-пізнавальної діяльності і збудженням інтересу до неї. Він указує на необхідність безперервної спонукальної дії до оволодіння змістом навчання. Дотримання цього принципу є однією з найважливіших умов ефективного застосування засобів інтернет-технологій у процесі навчання інформатичних дисциплін. Він акцентує увагу на тому, що потрібно розглядати процес навчання як процес прояву активності суб'єкта, що відповідає мотиву. У навчанні із застосуванням засобів інтернет-технологій акцентується увага на трьох групах мотивів навчання: соціальних, фахових і пізнавальних. Урахування цих мотивів рекомендується при проектуванні та використанні засобів інтернет-технологій на стадії постановки дидактичного завдання, а також у процесі дидактичного процесу.

Принцип проблемності відображає закономірність, що відноситься до засвоєння досвіду творчої діяльності, а також творчого засвоєння знань і способів діяльності. Суть закономірності полягає в тому, що оволодіння досвідом як одним із видів змісту навчання і творчого засвоєння неможливо без включення суб'єкта навчання в вирішення спеціально розробленої системи проблем і проблемних завдань. Останні дозволяють створювати проблемні ситуації, що вимагають від майбутнього вчителя технологій творчої діяльності на доступному рівні. Цей принцип припускає, що викладач при проектуванні процесу використання засобів інтернет-технологій в освіті спочатку повинен ініціювати проблемну ситуацію і тим самим активізувати (інтенсифікувати) процес навчання, додаючи йому рис творчої, пошукової діяльності.

Для різного роду заняттях з інформатичних дисциплін можна використовувати різноманітні типи проблемних ситуацій: ситуація здивування; ситуація конфлікту; ситуація невідповідності; ситуація невизначеності; ситуація припущення; ситуація вибору тощо.

Така форма організації навчальної діяльності сприяє об'єктивному контролю глибини і

широти знань студентів, якісного засвоєння ними навчального матеріалу. Це підтверджується багатьма дослідниками, зокрема Л. В. Лістровою [15].

Принцип поєднання колективної навчальної роботи з індивідуальним підходом у навчанні вимагає від викладача доцільного поєднання відповідних форм навчання. Він покликаний проектувати освітні можливості інтернет-технологій так, щоб було можливо використовувати їх як при проведенні аудиторних занять під керівництвом викладача, де останній відіграватиме роль провідного суб'єкта управління, так і в частині самостійної роботи студентів без участі педагога.

Інтернет-технології в питаннях вивчення інформатичних дисциплін практично безмежні. Наявність комп'ютера, підключенного до Інтернету, а також знання іноземної мови (перевага надається англійській) сприяє швидкому опрацюванню будь-якої теми.

Принцип поєднання абстрактності мислення з наочністю відображає закономірний зв'язок між різноманітністю сприйняття змісту навчального матеріалу і можливістю його розуміння, запам'ятовування, зберігання в пам'яті, відтворення і застосування. Таким чином, з цього принципу випливає наступна вимога – поєднувати в навчанні всі види наочності, які забезпечать засоби інтернет-технологій.

Згідно з принципом орієнтованості навчання на активність особистості, проектування інтернет-технологій спочатку повинно бути націлене на розвиток особистості, виявлення особливостей майбутнього вчителя (здібностей, інтересів, потреб) як суб'єкта навчання, визнання його індивідуального досвіду як самобутності і самоцінності, побудова педагогічних дій з максимальною опорою на цей досвід, розкриття своєрідності шляхів отримання знань через аналіз різних методів навчальної роботи.

Принцип відповідності навчально-інформаційної бази змісту навчання і дидактичної системи відображає вимоги до навчально-наукових умов ефективної праці викладачів і студентів. Його значення полягає у відповідності інфраструктури ВНЗ (кафедри, факультету) специфіці праці, що визначається змістом навчання і характером дидактичного процесу. Практична реалізація цього принципу можлива лише в тому випадку, якщо створення навчально-інформаційної бази здійснюватиметься на основі навчально-педагогічних вимог, що розробляються викладачами.

Але для ефективного впровадження засобів інтернет-технологій в освітній процес навчання інформатичних дисциплін необхідно, щоб викладач володів типологіями застосування можливостей Інтернету у власній фаховій підготовці.

Найпоширенішим підходом є технологічно-орієнтований, заснований на різних видах застосування телекомунікаційних засобів: телефон, факс, аудіоконференція, відеоконференція, електронна пошта, доступ до баз даних, або типології, побудовані на основі рівня технічного забезпечення освітніх установ або рівня навичок використання комп'ютерних і телекомунікаційних інструментів викладачами і студентами.

Майбутньому вчителю необхідно і важливо володіти технологією електронної пошти, технологією пошуку інформації в Інтернеті, використовуючи різні пошукові машини, технологією on-line-спілкування, технологією розміщення інформації в Інтернеті, використовуючи технології Web-проектування і Web-дизайну. Для цього необхідно постійно підвищувати свій рівень інтернет-обізнаності. Оволодіння мегатехнологіями Інтернету є одним з найвдаліших і найефективніших способів досягнення цієї мети. Тільки в цьому випадку інтернет-діяльність майбутнього вчителя буде корисною, спрямованою на досягнення навчальної і виховної мети інтернет-освіти.

Тому, педагогічно виважене, доцільне застосування інтернет-технологій у навчанні дає подвійний ефект: з одного боку, призводить до зміни організаційних і методичних форм і появи нових методів навчання, з іншого, – у студентів виробляються навички вмілого використання досягнень сучасної комп'ютерної техніки.

У сучасних умовах чітко окреслилися наступні тенденції: педагог все більше звільняється від деяких дидактичних функцій, зокрема контролюючих, залишаючи за собою лише творчі; значно змінюються його роль і розширяються можливості з управління пізнавальною діяльністю; змінюються якісні характеристики навчальної діяльності,

відбувається передача комп'ютеру все нових дидактичних функцій (представлення навчальних повідомлень, демонстрація процесів і явищ); підвищуються вимоги до інтернет-комп'ютерної підготовки самого педагога, “змінюється сам характер викладацької роботи, він стає “консультаційно-творчим” [6].

Неодмінною умовою застосування інтернет-технологій є зацікавленість педагога в їх використанні. Це означає, що викладач повинен побачити, що ця технологія допомагає вирішувати деякі завдання навчання ефективніше (наприклад, розкрити значущість навчального матеріалу, що вивчається, підвищити інтенсивність його засвоєння, розвинуті і закріпити навички практичної роботи, управляти навчальною діяльністю, реєструвати результати засвоєння матеріалу, сприяти формуванню у студентів рефлексії своєї діяльності), а також може зменшити витрачення часу за рахунок автоматизації етапів педагогічної діяльності нетворчого характеру (наприклад, повідомлення початкових відомостей з розділу, що вивчається, перевірка практичних робіт). На жаль, практика показує, що в окремих вузах робота з інтернет-технологіями не носить централізованого характеру, а реальні трудовитрати викладачів не враховуються в їх індивідуальних планах роботи.

Використана література:

1. Алейников В. В. Подготовка студентов к использованию компьютерных технологий в профессиональной деятельности : автореф. дисс. ... канд. пед. наук / В. В. Алейников. – Брянск, 1998.
2. Аминов Н. А. Модель управления образованием и стили преподавания / Н. А. Аминов // Вопросы психологии. – 1994. – № 2.
3. Ананьев Б. Г. Психология педагогической оценки / Б. Г. Ананьев // Избр. психол. тр.: в 2 т. – М. : Педагогика, 1980. – Т. 2. – С. 128-267.
4. Андреев А. А. Опыт использования Интернет в образовании.
5. Аналитический обзор / А. А. Андреев, В. И. Солдаткин. – М. : РИД “Альфа” ИТОНУ, М. А. Шолохова, 1999. – 95 с.
6. Андрушенко В. П. Модернізація педагогічної освіти України в контексті Болонського процесу / В. П. Андрушенко // Вища освіта України. – 2004. – № 1. – С. 5-9.
7. Архангельский С. И. Учебный процесс в высшей школе, его закономерные основы и методы. / С. И. Архангельский. – М. : Высшая школа, 1980. – С. 366.
8. Бабаев Ю. И. Качество подготовки специалистов в условиях перехода к рынку / Ю. И. Бабаев // Высшее образование в России. – № 4. – 1996.
9. Биков В. Ю. Концепция информатизации освіти / В. Ю. Биков, Я. И. Вовк, М. И. Жалдак [та ін.] // Рідна школа. – 1994. – № 11. – С. 26-29.
10. Бондар В. И. Дидактика: эффективные технологии обучения студентов / В. И. Бондар. – К. : Вересень, 1996. – 67с.
11. Ганин Е. А. Педагогические условия использования современных информационных и коммуникационных технологий для самообразования будущих учителей / Е. А. Ганин // Информационные технологии в образовании.
12. Євтух М. Б. За педагогічною технологією (До питання про нові методичні підходи при проектуванні навчальних занять у вищій школі) / М. Б. Євтух, О. П. Сердюк // Вища освіта України. – 2001. – № 1. – С. 71-81
13. Жалдак М. И. Проектирование гипертекстовых навчальных систем : пособник для вчителей / М. И. Жалдак, Ю. И. Машбиць, О. О. Гокунь, В. В. Депутат, О. Ю. Комісарова, В. А. Оленева, М. Л. Смульсон, Б. В. Таборов, В. Й. Цап. – К. : НДІ психології АПН України, 2000. – 100 с.
14. Жук Ю. О. Комп'ютерно орієнтовані засоби навчальної діяльності: проблеми створення та впровадження / Ю. О. Жук // Науковий вісник Ізмаїльського держ. пед. ін-ту. – Ізмаїл : ІДГУ, 2004. – Вип. 16. – С. 11-15.
15. Корець М. С. Науково-технічна підготовка вчителів для освітньої галузі “Технології” : монографія / М. С. Корець. – К. : НПУ, 2002. – 258 с.
16. Листрова Л. В. Системный подход к подготовке учителей предметников в области новых информационных технологий // Конгресс конф. “Информационные технологии в образовании”.
17. Образцов П. И. Психологопедагогические аспекты разработки и применения в вузе информационных технологий обучения. – Орел : Изд-во Орл. гос. техн. ун-та, 2000.
18. Сидоренко В. К. Інтеграція трудового навчання і креслення: дидактичний аспект / В. К. Сидоренко ; за ред. Д. О. Тхоржевського. – К.: УДПУ, 1995. – 142 с.
19. Спірін О. М. Диференційований підхід у вивченні основ штучного інтелекту в курсі інформатики фізико-математичного факультету вищого педагогічного закладу: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Олег Михайлович Спірін ; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – К., 2001. – 223 с.

20. Трегуб І. Г. Новітні засоби інформаційної техніки в підготовці вчителів трудового навчання / І. Г. Трегуб, С. М. Яшанов // Педагогіка духовності: поступ у третє тисячоліття: матеріали міжнародної наукової конференції, 19 квітня 2005 р. / укл. Л. Л. Макаренко, О. П. Симоненко. – К.: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2005. – С. 132-136.
21. Тхоржевський Д. О Яким має бути зміст освітньої галузі “Технології” / Д. О. Тхоржевський // Трудова підготовка у закладах освіти. – 2000. – № 3. – С. 7-10.
22. Уваров А. Ю. Новые информационные технологии и реформа образования / А. Ю. Уваров // Информатика и образование. – 1994. – № 3. – С. 3-14.
23. Шкіль Н. І., Жалдак М. І., Морзе Н. В., Рамский Ю. С. Изучение языков программирования в школе. – К. : Рад. школа, 1988. – 368 с.
24. Яшанов С. М. Дидактична концепція навчання на основі комп’ютерних технологій / С. М. Яшанов // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Сер.5 : Педагогічні науки: реалії та перспективи. – К. : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2009. – Вип. 20. – С. 179-182.
25. Яшанов С. М. Електронна бібліотека в системі підготовки вчителя напряму “Технологічна освіта” / С. М. Яшанов // Бібліотека ВУЗа на новому етапі розвитку соціальних комунікацій: матеріали міжнар. науч.-практ. конф., Дніпропетровськ, 22-23 апр. 2010 г. [ред. кол. В. А. Ільганаєва, Т. А. Колесникова, Н. С. Хорошилова]. – Дніпропетровськ : Ізд-во Дніпропетр. нац. ун-та железнодор. трансп. им. акад. В. Лазаряна, 2010. – С. 115-116.
26. Яшанов С. М. Інтернет-технології в модернізації системи освіти та розвитку компонентів змісту діяльності вчителя / С. М. Яшанов //Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Сер. 5: Педагогічні науки: реалії та перспективи. – К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009. – Вип. 17. – С. 294-300.

R e f e r e n c e s :

1. Aleynikov V. V. Podgotovka studentov k ispolzovaniyu kompyuternykh tekhnologiy v professionalnoy deyatelnosti : avtoref. diss. ... kand. ped. nauk / V. V. Aleynikov. – Bryansk, 1998.
2. Aminov N. A. Model upravleniya obrazovaniem i stili prepodavaniya / N. A. Aminov // Voprosy psikhologii. – 1994. – № 2.
3. Ananov B. G. Psikhologiya pedagogicheskoy otsenki / B. G. Ananov // Izbr. psikhol. tr.: v 2 t. – M. : Pedagogika, 1980. – T. 2. – S. 128-267.
4. Andreev A. A. Opty ispolzovaniya Internet v obrazovanii.
5. Analiticheskiy obzor / A. A. Andreev, V. I. Soldatkin. – M. : RID “Alfa” ITONU, M. A. Sholokhova, 1999. – 95 s.
6. Andrushchenko V. P. Modernizatsiya pedahohichnoi osvity Ukrayny v konteksti Bolonskoho protsesu / V. P. Andrushchenko // Vyshcha osvita Ukrayny. – 2004. – № 1. – S. 5-9.
7. Arkhangelskiy S. I. Uchebnyy protsess v vysshey shkole, ego zakonomernye osnovy i metody. / S. I. Arkhangelskiy. – M. : Vysshaya shkola, 1980. – S. 366.
8. Babaev Yu. I. Kachestvo podgotovki spetsialistov v usloviyakh perekhoda k rynku / Yu. I. Babaev // Vysshee obrazovanie v Rossii. – № 4. – 1996.
9. Bykov V. Yu. Kontseptsiya informatyzatsii osvity / V. Yu. Bykov, Ya. I. Vovk, M. I. Zhaldak [ta in.] // Ridna shkola. – 1994. – № 11. – S. 26-29.
10. Bondar V. I. Dydaktyka: efektyvni tekhnolohii navchannia studentiv / V. I. Bondar. – K. : Veresen, 1996. – 67 s.
11. Ganin Ye. A. Pedagogicheskie usloviya ispolzovaniya sovremennyykh informatsionnykh i kommunikatsionnykh tekhnologiy dlya samoobrazovaniya budushchikh uchiteley / Ye. A. Ganin // Informatsionnye tekhnologii v obrazovanii.
12. Yevtukh M. B. Za pedahohichnoiu tekhnolohiieiu (Do pytannia pro novi metodychni pidkhody pry proektuvanni navchalnykh zariat u vyshchii shkoli) / M. B. Yevtukh, O. P. Serdiuk // Vyshcha osvita Ukrayny. – 2001. – № 1. – S. 71-81
13. Zhaldak M. I. Proektuvannia hipertekstovykh navchalnykh system : posibnyk dlia vchyteliv / M. I. Zhaldak, Yu. I. Mashbyts, O. O. Hokun, V. V. Deputat, O. Yu. Komisarova, V. A. Olenieva, M. L. Smulson, B. V. Taborov, V. Y. Tsap. – K. : NDI psykholohii APN Ukrayny, 2000. – 100 s.
14. Zhuk Yu. O. Kompiuterno orientovani zasoby navchalnoi diialnosti: problemy stvorennia ta vprovadzhennia / Yu. O. Zhuk // Naukovyi visnyk Izmailskoho derzh. ped. in-tu. – Izmail : IDHU, 2004. – Vyp. 16. – S. 11-15.
15. Korets M. S. Naukovo-tehnichna pidhotovka vchyteliv dlia osvitnoi haluzi “Tekhnolohii” : monohrafiia / M. S. Korets. – K. : NPU, 2002. – 258 s.
16. Listrova L. V. Sistemnyy podkhod k podgotovke uchiteley predmetnikov v oblasti novykh informatsionnykh tekhnologiy // Kongress konf. “Informatsionnye tekhnologii v obrazovanii”.
17. Obraztsov P. I. Psikhologo-pedagogicheskie aspekty razrabotki i primeneniya v vuze informatsionnykh tekhnologiy obucheniya. – Orel : Izd-vo Orl. gos. tekhn. un-ta, 2000.
18. Sydorenko V. K. Intehratsiya trudovoho navchannia i kreslennia: dydaktychnyi aspekt / V. K. Sydorenko ; za red. D. O. Tkhorzhevskoho. – K.: UDPU, 1995. – 142 s.
19. Spirin O. M. Dyferentsiirovanyi pidkhid u vyyvchenii osnov shtuchnoho intelektu v kursi informatyky fizyko-matematychnoho fakultetu vyshchoho pedahohichnogo zakladu: dys. ... kand. ped. nauk: 13.00.02 / Oleh

- Mykhailovych Spirin ; Nats. ped. un-t imeni M. P. Drahomanova. – K., 2001. – 223 s.
20. Trehub I. H. Novitni zasoby informatsiinoi tekhniki v pidhotovtsi vchyteliv trudovoho navchannia / I. H. Trehub, S. M. Yashanov // Pedahohika dukhovnosti: postup u tretie tysiacholittia : materialy mizhnarodnoi naukovoi konferentsii, 19 kvitnia 2005 r. / ukl. L. L. Makarenko, O. P. Symonenko. – K. : NPU imeni M. P. Drahomanova, 2005. – S. 132-136.
21. Tkhorzhevskyi D. O Yakym maie buty zmist osvitnoi haluzi "Tekhnolohii" / D. O. Tkhorzhevskyi // Trudova pidhotovka u zakladakh osvity. – 2000. – № 3. – S. 7-10.
22. Uvarov A. Yu. Novye informatsionnye tekhnologii i reforma obrazovaniya / A. Yu. Uvarov // Informatika i obrazovanie. – 1994. – № 3. – S. 3-14.
23. Shkil N. I., Zhaldak M. I., Morze N. V., Ramskiy Yu. S. Izuchenie yazykov programmirovaniya v shkole. – K. : Rad. shkola, 1988. – 368 s.
24. Yashanov S. M. Dydaktychna kontseptsiiia navchannia na osnovi kompiuternyh tekhnolohii / S. M. Yashanov // Naukovyi chasopys NPU imeni M. P. Drahomanova. Ser.5 : Pedahohichni nauky: realii ta perspektyvy. – K. : Vyd-vo NPU imeni M.P. Drahomanova, 2009. – Vyp. 20. – S. 179-182.
25. Iashanov S. M. Elektronna biblioteka v systemi pidhotovky vchytelia napriamu "Tekhnolohichna osvita" / S. M. Yashanov // Byblyoteka VUZa na novom etape razvyytia sotsyalnykh kommunykatsyi : materyaly mezhdunar. nauch.-prakt. konf., Dnepropetrovsk, 22-23 apr. 2010 h. [red. kol. V. A. Ylhanaeva, T. A. Kolesnykova, N. S. Khoroshylova]. – Dnepropetrovsk : Yzd-vo Dnepropetr. nats. un-ta zheleznodor. transp. ym. akad. V. Lazariana, 2010. – S. 115-116.
26. Iashanov S. M. Internet-tehnolohii v modernizatsii systemy osvity ta rozvytku komponentiv zmistu diialnosti vchytelia / S. M. Yashanov //Naukovyi chasopys NPU imeni M. P. Drahomanova. Ser. 5: Pedahohichni nauky: realii ta perspektyvy. – K.: Vyd-vo NPU imeni M. P. Drahomanova, 2009. – Vyp. 17. – S. 294-300.

Шевченко В. В. Дидактическое обеспечение процесса обучения информатических дисциплин средствами интернет-технологий.

Эффективное внедрение разнообразных средств интернет-технологий, и, прежде всего информационных и коммуникационных средств, благоприятно влияют на всю системы образования. Интернет-технологии в образовании становятся также катализатором передовой педагогической теории, научные основы которой ориентированные на развитие личности будущего специалиста.

Ключевые слова: информационные технологии, ЭВМ, ИКТ, информационная компетентность, компетентносный подход, информационная грамотность и самостоятельная учебная деятельность.

Shevchenko V. V. Didactics providing process of studies on informatics disciplines by facilities internet-technologies.

Effective introduction of various facilities of internettechnologies and foremost informative and of communication facilities, favourably the systems of education influence on all. Internettechnologies in studies become the catalyst of front-rank pedagogical theory scientific bases of which the personalities of future specialist oriented to development also.

Keywords: information technologies, PC, ICT, informative competence, компетентносный approach, informative literacy and independent educational activity.

УДК [371/ 134 + 6 (07)] (477)

Ящук С. М.

**УМОВИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
МАЙБУТНЬОГО МАГІСТРА ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ**

У статті розкривається комплекс умов ефективної підготовки магістра технологічної освіти. Розкриті умови, що побудовані на концептуальних положеннях особистісно орієнтованої професійної освіти сприяють якісному формуванню професійно-педагогічної компетентності викладача загальнотехнічних дисциплін та методики навчання технологій.

Ключові слова: комплекс умов, магістр технологічної освіти, викладач вищої школи, загальнотехнічні дисципліни, професійно-педагогічна компетентність.

Сучасні вимоги, що склалися в суспільстві, виробництві диктують нові вимоги щодо